

Alkotmánybíróság

részére

a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10 / 101-0 / 2014
Érkezett:	2014 JAN 15.
Példány:	2
Melléklet:	13 db
Kezelőiroda:	due

Budapest Környéki
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
Közigazgatási Szakág

Érk.: 2013 -12- 21

Érk. módja: postán / gyűjtőládába /
személyesen / faxon / e-mailen

Példány: Melléklet:
Ügyszám: 27422/2013/7

Tárgy: alkotmányjogi panasz a
Budapest Környéki Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság 2 Kpk
27422/2013/7 számú és kapcsolódó
döntések ellen

Tisztelt Alkotmánybíróság!

I.

1. A csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – az Alaptörvény I cikk (4) bekezdése szerinti jogalanyként, törvényes határidőn belül, az Abtv. 52 § (5) bekezdése szerint azonosított:

indítványozóként alkotmányjogi panaszt terjeszték elő

a) a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2. Kpk. 27422/2013/7. számú végzése,

b) illetve az annak meghozatalához vezető eljárás ellen.

A jogi azonosítás körén utalok arra, hogy a panaszos – több telephelyen – a Magyar Tudományos Akadémia kutatóhelyeként is működő, az élelmezésbiztonsággal, a versenyképes iparral, az élelmezéssiparban keletkező feleslegek energetikai hasznosításával, a versenyképes agrárium, az élhető és fenntartható környezet védelmével egyaránt foglalkozó Zrt, amely kiemelt

feladatának tekinti többek között az Alaptörvényben is elismert környezetvédelmi feladatok hazai és Uniós megvalósítását. A milliárdos nagyságrendű projektekben közreműködő cég elkötelezett küzdelmet folytat a környezeti ártalmak csökkentése, a bio-kutatások eredményeinek adekvát és számottevő hasznosítása érdekében.

2.1. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pontja alapján a panasz megalapozása körében – **határozott kérelemként** - itt összefoglalóan, a továbbiakban pedig részletesen indokolva **kérem**, hogy a T! Alkotmánybíróság panaszomnak **helyt adni**, azaz az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) AB Tü. Határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 30. § (1) és (4) bekezdése alapján lefolytatott eljárásban azt **befogadni, érdemben a kérelmemnek megfelelően elbírálni**, a továbbiakban részletezett bírói döntést és a kapcsolódó közigazgatási határozatokat pedig az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdése szerint **megsemmisíteni** szíveskedjék.

Kapcsolódó közigazgatási határozatként jelölöm meg: a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség KTVF 6865-48/2011 számú, valamint a KTFV felettes szerve az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség OKTVF 14/375-5/2012 számú közigazgatási végzéseit.

2.2. Ügyszintén indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. (1) bekezdése alapján a támadott döntéssel együtt végezze el a sérelmes helyzet előidézését lehetővé tevő, a későbbiekben pontosan megjelölt **törvényi rendelkezések Alaptörvény szerinti felülvizsgálatát is.**

3. **Kérem**, hogy az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálat eredményeként az Abtv. 27. §-a és 29. §-a alapján **állapítsa meg**, hogy a támadott bírói döntés **nem áll összhangban** az Alaptörvénnyel.

Alaptörvény-ellenes, mert sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az I. cikk (3) bekezdésének második mondatát, a XIII. cikk (1) bekezdését, XX. Cikk (2) bekezdés (ivóvízhez való jogra vonatkozó rész), XXI. Cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, az R. cikk (3) bekezdését és a 28. cikk rendelkezéseit.

Az alaptörvény-ellenességet az okozza, hogy a közigazgatási hatóság és a bíróság **tisztességes eljárást sértő** saját mulasztásai és törvénysértése következtében nem csupán az absztrakt értelemben vett jogállamiság és **jogbiztonság** követelménye, hanem a panaszos **tulajdonjoga** is sérül. Az eljáró hatóságok és a bíróság az Alaptörvény értelmező rendelkezéseit negálva, egyszerűen figyelmen kívül hagyta az indítványozó által a hatóság mulasztása (tétlenkedése) alatt tett intézkedéseket, ideértve mindazokat, amelyek a közigazgatási hatóság rendelkezéseiben foglaltak teljesítését vagy a kármegelőzést és a szolgáltatás biztonságos, folyamatos ellátását célozzák. Így a bíróság az eljárásban – további jogorvoslattal nem támadható – olyan érdemi döntést hozott, amely végrehajthatatlan (mert már a mulasztás tartalma alatt kiküszöbölt kötelezést tartalmaz) és amely pusztán a végrehajthatatlanság okán a panaszos újabb megbírságolásához vezethet.

Mindezen túl előállt az a helyzet is, hogy a panaszos a hatóságok tétlenkedése alatt éppen azért nem tudott további intézkedéseket megtenni, mert azokhoz hatósági engedélyek szükségesek, s az alaphatározatok késedelmes meghozatala miatt ezen engedélyezési eljárások is „álltak”, méghozzá úgy, ezzel szemben a panaszosnak **semmilyen jogorvoslati joga** nem volt. Az engedélyek késedelmes kiadása, illetve ki nem adása viszont a panaszos terhére eső körülménynek minősül, amely újabb hátrányos jogkövetkezményt von maga után. Ebben – kizárólag a jelen pont utolsó bekezdésében foglalt – részben alkotmányjogi panaszom külön megalapozásaként felhívom az Abtv. 26. § (2) bekezdés b) pontját is, éppen azért, mert ezen helyzet orvoslására semmilyen jogszabályi lehetőség

és bírói eljárás nincs. **Hangsúlyozom: panaszom nem vagylagos** és nem vagylagos a hatáskör megjelölése sem. Két kapcsolódó, azonos ügyből fakadó, jól elkülöníthető problémakörrel van szó. Ennek egyik részére a 27. § a másik részére, a 26. § (2) bekezdés *b)* pontja az irányadó. A hatóságok és a bíróság eljárása eredményezte a 27. cikk sérelmét, s az a problémakör másik ága, hogy a ezzel a helyzet elrendezhetetlenné vált. Panaszosként igazolnom kellene a határozatban foglaltak végrehajtását, mert enélkül semerre nem haladhat tovább az eljárás, csak az újabb ún. kikényszerítési bírságok kiszabásához. Ezt viszont nem tudom megtenni, mert jogerős határozat nélkül végrehajtottam a hiányolt intézkedéseket, tehát nincs mit kikényszeríteni. Teljesítés igazolás hiányában viszont nem jutok a további feladatok végrehajtásához szükséges engedélyekhez, s nem adhatom le a végleges záródokumentumokat, valamint nem teljesíthetem azokat az intézkedéseket sem, amelyek egy részét magam is indokoltnak tartanék. Ezt a helyzetet a hatóság sem tudja önerőből feloldani, mert nincs rá jogszabályi lehetősége. A bírói döntés felülvizsgálati eljárásban nem reparálható, mert annak sincs helye.

A **tárgyi összefüggésben álló panaszok** azonos beadványban történő előterjesztését sem az Ügyrend, sem az Abtv. nem tiltja. Azt természetesen már az Alkotmánybíróság dönti el, hogy egy eljárásban kezeli az indítvány tartalmát, vagy elkülöníti az ügyeket.

4. **Kérem**, továbbá az Alkotmánybíróság az érdemi döntésében vonja le az alaptörvény-ellenesség konzekvenciáit, s ennek során az **Alaptörvény 24. § (3) bekezdés b) pontja**, valamint az **Abtv. 43. § (1) bekezdése** alapján – mint alaptörvény-ellenest – **semmisítse meg** a jelen panaszban megtámadott döntéseket és állapítsa meg a jelölt törvényi rendelkezések alaptörvény-ellenességét.

5. **Kérem**, hogy az **Abtv. 53. § (4) bekezdése**, valamint **61. § b) pontjában** foglaltak alapján és az ott megjelölt hatáskörében eljárva, az

Ügyrend 45. és 48. §-ai szerinti eljárásban függessze fel a támadott bírói döntés végrehajtását.

6. Az Abtv. 52. (5) bekezdése alapján az alkotmánybíróági eljárásban kérem adataimnak a zárt kezelését.

7. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján az ügyben eljáró bíróság útján terjesztem elő.

II.

Az Alkotmányjogi panasz eljárási feltételeit az alábbiak szerint igazolom:

1. Az indítványt az előterjesztésre jogosult gazdálkodó szervezet képviselőjeként, ügyvédként eljáró jogi képviselő közreműködésével az Abtv. 51. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 25. § (5) bekezdése, illetve a 27. § (1) bekezdése alapján a jogi képviselet igazolásával nyújtom be.

2. Bejelentem, hogy az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján panaszom határidőben előterjesztett, mert a bíróság támadott döntését 2013. október 29-én vettem kézhez.

3. A jóhiszemű pervitel szabályainak megfelelően az Ügyrend 26. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nyilatkozom, hogy az ügyben felülvizsgálati, egyéb perorvoslati eljárás, nemzetközi bíróság előtti eljárás nincs folyamatban.

4. Mellékletként csatolom a I. pontban felsorolt határozatokat. Az Ügyrend 27. § (6) bekezdése szerint a jogi képviselő a mellékleteket aláírásával ellátta.

4. Az **Abtv. 27. §-ában** foglaltakra hivatkozva bejelentem, hogy a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság támadott határozata az **ügyet véglegesen lezáró – a panaszosra nézve közvetlen kötelezést és szankciót tartalmazó – érdemi döntés**, az már semmilyen jogorvoslattal nem támadható.

5. Az **Abtv. 27. § -ban** foglaltakra hivatkozással előadom, hogy a panaszos egyedi **ügyben való érintettsége** megállapítható, mert az ügyben – a perjogi szabályok szerint kérelmezőnek nevezett – félként jártam el, a támadott döntés közvetlen kötelezést mint kérelmezőre tartalmaz. Ezt a csatolt bírósági és közigazgatási határozatokkal bizonyítom.

6. Az **Abtv. 29. §-a** szerinti **érdemi alaptörvény-ellenességet** és a kérdés **alkotmányjogi jelentőségét** – az ismételések elkerülése érdekében az I. pontban a kérelem alapjaként már megjelölt alaptörvényi rendelkezésekhez kapcsolódóan – **a tartalmi indokolás** keretében fejtem ki.

Összefoglalóan itt arra utalok, hogy az alapjogi sérelem bekövetkezett akkor, amikor a közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróság a Ket. szabályait is sértő olyan megalapozatlan és késedelmes döntést hozott, amelynek a **materiális feltételi már** nem álltak fenn, s így az abban foglaltakat a panaszos végrehajtani nem tudja, a végrehajtást igazolni sem tudja, de ezzel korlátlanul ismételhető szankciót szenvedhet el. Bekövetkezett továbbá akkor, amikor a késedelmet szenvedett eljárás miatt a panaszos egyszerűen nem kaphatott engedélyeket a hatóság által kiszabott feladatok végrehajtásához, márpedig engedély nélkül viszont nem járhatott el. Emiatt viszont semmilyen jogorvoslatnak nincs helye: a helyzet egyszerűen reparálhatatlan.

Ez önmagában sérti az Alaptörvény **B) cikk (1) bekezdésében** foglalt **jogbiztonság** követelményét. Az Alkotmánybíróság vonatkozó

döntései tartalmazzák persze, hogy a jogbiztonsághoz való jog nem alkotmányjogi panasz alapja, s kérelmemet nem is erre alapítom. A bizonytalan helyzet vezetett azonban oda, hogy a hatóság eljárása, más vonatkozásban pedig a helyzet elrendezésére vonatkozó szabályok és eljárások hiánya az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezetében, a **XVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében** biztosított tisztességes eljáráshoz, jogorvoslathoz, valamint a **XIII. cikkben** védett tulajdon hoz való jogot.

Az Abtv. 29. §-ában foglaltakra figyelemmel utalok arra is, hogy – bár az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vagylagos feltétele a „döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” vagy az „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés”, a korábbiakat nem megismételve, hivatkozom arra is, hogy ebben az esetben az alapvető alkotmányjogi kérdés feltétel is igazolható.

A már jogorvoslattal nem támadható, hatósági és bírói eljárás együttes eredménye, kiélezte a panaszos tulajdoni sérelmét, mert tevékenységét az engedélyek hiányában nem tudja folytatni, de ezen túlmenően – a peres iratokból megállapíthatóan – itt komoly környezetvédelmi kérdésekről is szó van, s az abból fakadó feladatait sem tudja a panaszos ellátni. Ez pedig nem csupán konkrét hátrány egyébként, hanem absztrakt, a közösség érdekét veszélyeztető sérelem. Az Alaptörvény a tulajdonvédelem körében is rámutat, hogy a tulajdon társadalmi felelősséggel jár [XIII. cikk (1) bekezdés második mondat]. A bíróság éppen ezt nem vette figyelembe, amikor saját késedelmes eljárásának következményeit nem hárította el, hanem a panaszt hozta kiszolgáltatott helyzetbe. Ezzel a bíróság közvetlen alaptörvényi szabályt sértett: nevezetesen az eljárásában közvetlenül alkalmazandó 28. cikk normaértelmezésre irányadó rendelkezéseit.

Az Alkotmánybíróság Alaptörvény szerinti gyakorlatában előtérbe került az alapvető alkotmányjogi kérdés kontextusában a bíró alkotta jog határainak értelmezése, mert ennek mindig az egyedi ügyön túlmutató hatása van, s az ezzel kapcsolatos értelmezésen keresztül tudja ellátni a Testület hatásosan a

jogvédelem absztrakt feladatait. Az Alaptörvény maga is tartalmaz a bírói jogértelmezésre klauzulát (28. cikk), s ennek tartalmát, alapjogi vetületeit nyilván az Alkotmánybíróság kompetens megadni. Ebben az ügyben a támadott döntés – álláspontom szerint – módot kínál arra, hogy az Alkotmánybíróság a tulajdon társadalmi felelősége- a tisztességes eljárás és a harmadik generációs jogok védelmének mindenkire nézve számottevő kihatása összefüggéseit értelmezze.

III.

A tartalmi alkotmányellenesség körében az alábbiakat tartom relevánsnak.

1. A könnyebb áttekinthetőség érdekében – a konkrét döntés előzményeinek és hátterének fontosabb – csak az alkotmányjogi gyakorlatban – lényeges adatait ismertetném.

a). A panaszos cég – számos jelenleg is futó – projektje közül az egyikben értelmezési és megközelítési problémák adódtak a határozatokban pontosan körülírt környezetvédelmi hatóságok és a Zrt. között. A Zrt. mindvégig – ahogyan azt máskor is teszi – együttműködött a hivatalokkal, ám ezúttal bizonyos kérdések – álláspontunk szerint eleve indokolatlanul – eljárásokká fajultak és annak nyomán született határozatokba torkollottak. Valamennyi határozatot felesleges ismertetni, mert az csak eljárás indokolatlan megterhelését jelentené.

A bevezetőben jelzettek szerint pontosan a környezetvédelem az a terület, ahol a cég kiemelt hangsúlyt fektet saját tevékenységének nem csupán a hasznosságára, de arra is, hogy az önmaga számára felállított a joginál szigorúbb szabályoknak is eleget tegyen.

Ennek azért van jelentősége, mert a panasz alapját képező határozatokig vezető út a Zrt. számára tiszteletben tartandó jogi eljárást

jelentett bár, de ettől függetlenül – mint más esetekben is – folyamatosan haladt a projekt kivitelezésében, melynek során nem is volt kérdéses, hogy a környezetvédelmi hatóság jogos felvetéseit orvosolja, sőt a végeredményt tekintve pontosan a biztonságos kivitelezés tudományos színvonalának a jognál erőteljesebb kívánalmainak kívánt megfelelni.

2. A jogi oldalon így történhetett meg az, hogy született egy – a jelen eljárásban is releváns – határozat: **KTVF 6865-48/2011. szám alatt**, amely kötelezéseket írt elő a Zrt. számára. Ezen kötelezések egy része eleve felesleges volt, mert a döntés megszületésekor teljes befejezettségi állapot állt fenn. A panaszos ezt jogorvoslattal támadta, melynek nyomán megszületett az **OKTVF 14/1375-5/2012** számú közigazgatási határozata. Ez részint akceptálta a panaszos érveit, részint az alaphatározatot a határidők tekintetében módosította.

a) Jelezzük, hogy egy ilyen típusú projektben vannak azonnalos feladatok, vannak megkezdett elemek, amelyekkel komoly fizikai veszélyek elhárítása érdekében nem várhatók be határozatok, főleg akkor nem, ha azok iránya egyébként megegyezik a hatóság kívánalmaival. Egy projekthez továbbá olykor megszámlálhatatlan olyan tevékenység kapcsolódik, amely hatósági engedélyköteles, s ezeket a panaszos cég rendre be is nyújtotta, tökéletesen tisztában lévén azzal, hogy engedély nélkül – jobb esetben – egy kutatási fázis, - rosszabb esetben – a projekt döntő része veszélybe kerül, de azzal sem lehet hónapokat várni, hogy veszélyes hulladékok megfelelő kezelésére kerüljön sor. Mindezen kérdésekben, így a panaszos cég mindent folyamatosan megtett mindaddig, amíg rendelkezett folyamatokra, részelemekre vonatkozó engedélyekkel, s folyamatosan nyújtotta is be a dokumentációkat a hatósághoz.

b) Itt kell utalni arra, hogy az a) pontban említett két határozatot megelőzően is született már két határozat (amelyeket itt nem támadunk, de

relevánsak.) Ez a KTVF 5658-34/2009, illetve az OKTVF 14/1258/2010 megjelölést viselték. (A továbbiakban **ezeket előzményi határozatoknak** nevezzük.) **Az ezekben foglaltaknak a panaszos cég maradéktalanul eleget is tett**, minthogy saját elhatározása szerint is, határozat nélkül is az ott felsoroltak megvalósítása volt a célja.

c) A panaszos számára azonban nem feltétlen megismerhető okból sor került a **KTVF 6865-48/2011.** számú határozat meghozatalára, mely lényegében az előzményi határozatokkal azonos kötelezéseket tartalmazott. Pontosan erre, valamint a már részben ezen határozat meghozatalakor megvalósult és így értelmetlen kötelezésekre figyelemmel a panaszos ezzel szemben **2012. január 6-án** jogorvoslatot jelentett be.

d) Ezen a ponton azonban a **hivatali működés lényegében leállt. A panaszos ellenben folytatta az előzményi határozatokban** (minthogy azok jogerősek voltak) **foglalt kötelezések végrehajtását.** Majd – szemben a Ket. ügyintézési határidőre vonatkozó rendelkezéseivel – **több, mint egy év múlva**, 2012. január 7-én került sor a KTVF 6865-48/2011-es határozatot felülbíráló **OKTVF 14/1375-5/2012. számú** határozat meghozatalára, amely az érdemét tekintve helybenhagyta az első fokú döntést.

A közigazgatási hatóságnak a döntés meghozatalakor hivatalos tudomása volt arról, (ez az iratokból ellenőrizhető), hogy döntése egyszerűen nem nyerhet értelmet, mert **olyan kötelezéseket tartalmaz, amelyek az ún. előzményi határozatok mentén már rég teljesítésre kerültek.** Az ügyintézési mulasztásban tanúsított egy éves mulasztás tartama alatt ugyanis a panaszos a kisebb elmaradásokat is teljesítette.

e) Ekkor lett volna utoljára megoldható a helyzet, **ha a hatóság saját mulasztására figyelemmel az értelmetlenné okafogyottá vált KTVF 6865-48/2011-es döntést hatályon kívül helyezi.** Ez nem történt meg, sőt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi bíróság a támadott **2 Kpk.**

27422/2013/7. számú, 2013. október 22.-én, tehát további kilenc hónap múlva kelt határozatával a másodfokú döntést helybenhagyta.

f) A panaszos legjobb szándéka ellenére sem fogja tudni soha igazolni, hogy a bírósági döntéssel jóváhagyott közigazgatási határozatokban foglaltakat teljesítette, mivel az azokat már jóval korábban teljesítette. Ennek hiányában viszont nem tud benyújtani további, a projekt folytatásához szükséges dokumentációkat.

g) A panaszos ezen közben ún **kikényszerítési bírságot** kapott, s folyamatosan ilyen fenyegetettség hatálya alatt áll, mivel ez többször ismételhető. **Nincs azonban mit kikényszeríteni, mert a hatóság mulasztásának tartama alatt már eleve megtörtént a teljesítés.**

h) A támadott bírósági határozat teljesen tévesen interpretálta a panaszos fellebbezésének tartalmát is, nevezetesen azt az ún. előzményi határozatok és az az azok nyomán lefolytatott bírósági eljárásban hozott döntés elleni jogorvoslatnak fogta fel. Ekként a **Pp. 229.§-a** szerint ítélt dolognak nyilvánította és meg sem kísérelte orvosolni a kialakult helyzetet.

Ez teljes tévedés. Soha nem támadta a panaszos a korábbi döntéseket – mint hangsúlyozzuk eleve eleget tett azoknak.

Erről a pontról viszont nincs továbblépés.

2. Az **Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése** szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy a hatóságok az ő ügyét részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőben intézzék. Ez a rendelkezés szinkronban áll a **XXVIII. cikk (1) bekezdésének** a bíróság előtti tisztességes eljáráshoz való joggal.

A panaszosnak ezen jogait a közigazgatási hatósági eljárásban megsértették, amikor a Ket. 1 § (1) és (2) bekezdését az ügyében nem alkalmazták. A közigazgatási hatóság sem az időszerűség, sem a

szakszerűség követelményeit. Sőt nem tartotta meg és megsértette még általános, a Ket. 33. § (1) bekezdése szerinti 30 napos ügyintézési határidőt is, anélkül, hogy az ettől való eltérés lehetőségét a Ket felhívott rendelkezésének bármely releváns elemével indokolta volna. (Ilyen egyébként nem is volt.)

Utalni kell arra, hogy a Ket. 103. § (1) és (2) bekezdése alapján a közigazgatási hatóságnak széles körű jogköre van abban a tekintetben is, hogy a jogszabálysértő vagy egyéb okból tartalmilag hibás döntését saját maga visszavonja. A másodfokú döntés idején éppen az egy éves mulasztásra tekintettel a másodfokú hatóságnak **minimum a Ket. 105. § (2) bekezdését**, a tényállás érdekében történő hatályon helyezést kellett volna alkalmaznia, hisz pontosan tudta, hogy már nem áll fenn az az állapot, amely az elsőfokú döntés meghozatalakor fennállt.

A bíróság – melynek eljárásában egyébként a Ket. irányadó anyagi jogi szabály – a támadott döntésében ezekkel a jogsértésekkel azonosult, mert nem tulajdonított jelentőséget a jogszabályban foglaltaknak, és a panaszos folyamatos bejelentéseinek.

Az eljáró hatóságok és a bíróság megszegték tehát a tisztességes eljárás lefolytatására irányuló kötelezettségeiket és ezzel a panaszos további alapjogait is megsértették.

3. Ismertek a panaszos előtt azon korábbi alkotmánybírósági döntések, melyek nem tulajdonítanak jogvesztő jelleget a határidők hatóság általi megszegésének. Áttanulmányozva azonban ezeket meg kell állapítani, hogy az Alkotmánybíróság korábban sem a hosszú tartamú mulasztásokat „támogatta”, s azt is meg kell jegyezni, hogy vonatkozó döntések markánsan csak a büntetőjogra mondták ki a „mulasztás” némi tűrhetőségét. Ami érthető is, mivel, ott az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséről van szó, s ugyanakkor az anyagi jog elévülési szabályai, a büntetés kiszabására

vonatkozó rendelkezésekkel karöltve a joggal való visszaélésnek erős gátat szabnak.

a) Az is tény, hogy a IV. Alaptörvény módosítás ezen döntések kontinuitását nem ismerte el. Kétségtelen, hogy az Alkotmánybíróság a 22/2012 (V. 11.) AB határozatban kimondott egy bizonyos részleges kontinuitást, azzal azonban, hogy értelemszerűen az Alaptörvényhez viszonyítja a korábbi döntések tartalmát.

b) A korábbi Alkotmány nem tartalmazott olyan explicit rendelkezést, ami ma a **XXIV. cikk (1) bekezdésében** található. **Ergó, ennek le sem vonhatták a korábbi döntések a konzekvenciáit.**

Utalok itt arra, hogy már a IV. Alaptörvény-módosítás hatálya alá nem tartozó, 7/2013. (III. 1.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette hogy Alkotmánybíróság a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatakor az Alaptörvényben megfogalmazott tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének elemeit alkotmányos mérceként veszi figyelembe. „Az Alkotmánybíróság mindezekből arra következtetésre jutott, hogy annak alkotmányos igénye, hogy a közigazgatási határozatok bírói ellenőrzése során a perbe vitt jogok és kötelezettségek érdemi elbírálást nyerjenek nemcsak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthető.”

A közigazgatási határozatok felülvizsgálata kapcsán – álláspontunk szerint – irányadóak az Alkotmánybíróság azon korábbi döntései is, amelyek éppen a tisztességes eljárással összefüggésben – most már az Alaptörvény R) cikke alapján is – a bírói felülvizsgálat garanciális jegyeit hangsúlyozzák.

c) Az alkotmánybírósági eljárásban a panaszosnak nem joga javaslatokat tenni a szabályozás irányára, ám a konkrét ügy tanulságai azt mutatják, hogy sem a Ket, sem a Pp-nek a közigazgatási eljárásra vonatkozó szabályai nem nyújtanak kellő garanciát arra, hogy az ügyfeleknek a most jelzett alaptörvényi

rendelkezésekben foglalt alapvető jogai érvényesüljenek. Ezért terjed ki indítványuk arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasszal együtt vizsgálja felül a **Ket- nek a 33. § (1) bekezdésében, valamint az 1. § (1) –(2) bekezdésében** foglalt alkotmányossági tartalmát is. Jelenlegi formájukban ugyanis a jogvesztő jelleg kimondása, vagy a döntéshozatal időpontjának legalább ésszerű, végső határidőhöz kötése nélkül ezek nem jelentenek elég garanciát a tisztességes hatósági és tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésére.

d) A panaszos esetében a támadott bírósági és azt megelőző közigazgatási döntésnek ezen az alapon történő megsemmisítése **valódi jogorvoslatot jelent**, mert ebben az esetben az ún. előzményi határozatok időpontjában fennálló állapothoz kerül vissza a helyzet. Az új eljárásban pedig a hatóság és a bíróság érdemben vizsgálhatja, hogy ténylegesen indokolt-e bármilyen további kötelezésről szóló döntés meghozatala. Újra vizsgálhatja, mégpedig a tények tükrében.

3. A támadott döntések az alábbiak szerint sértették és sértik a panaszos tulajdonhoz való jogának gyakorlását.

a) **A tulajdon társadalmi felelősségére vonatkozó, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése** azt feltételezi, hogy a környezetvédelem és a biohasznosítás érdekében elkötelezett tulajdonos megtartsa azokat az időszerűségi követelményeket is, amelyek a tulajdonjog gyakorlásakor a környezeti ártalmak elhárítására vonatkoznak. A hatóság késlekedése éppen ebben akadályozta a panaszost, sőt a további károsodás elkerülése és a projekt befejezésének biztosítása érdekében olyan állandó beruházásokra kényszerült – amelyek elkerülhetők lettek volna. Mindezt tette egy teljesen bizonytalan helyzetben, úgy hogy az engedélyezési eljárások

éppen a folyamatban lévő ügy miatt folyamatos veszélyben forogtak és sikertelenné váltak.

Hangsúlyozandó, hogy a bíróság a támadott végzés meghozatala során semmilyen bizonyítást nem folytatott, nem is hivatkozott arra, hogy a megelőző döntés megalapozatlan lenne, noha tudott a körülmények változásáról. Erre nézve pedig a Ket. pontos rendelkezéseket tartalmaz, amelyek lehetővé teszik a lényeges kérdésekben bekövetkezett változások figyelembe vételét a 105. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási megoldások alkalmazásával. A Pp-nek a közigazgatási perekre vonatkozó szabályai nem, hogy nem mondanak ennek ellent, hanem kifejezetten megerősítik a tartalmilag helyes döntéshozatal követelményét. A 336/A. § a) pontja azt is lehetővé teszi, hogy a bíróság pusztán a közigazgatási határozat semmisségével összefüggésben hivatalból bizonyítást vegyen fel, egyebekben pedig a Ket. jogorvoslati eljárásra vonatkozó döntéseivel azonos tartalmú határozatokat hozhat.

Kétségtelen tény, hogy jelen eljárásban is a nemperes eljárás szabályai szerint folyt a felülvizsgálat. Ez azonban lehetővé teszi az okirati bizonyítást, s akár e felek nyilatkoztatását is. Ez részben meg is történt, ám a felvett bizonyítást a bíróság nem alkalmazta a tisztességes eljárás követelményeinek megfelelően, s ez téves következtetések levonásához vezetett.

b) Az **Alaptörvény 28. cikke** kötelezi a bíróságot többek arra, hogy törvény konkrét rendelkezését nem hagyhatja figyelmen kívül – akár alapjogi sérelem nélkül sem, de ha ennek lehetősége is fennáll, akkor kifejezetten tartózkodnia kell ettől. Ebben az esetben a bíróságnak pontosan észlelnie kellett, hogy itt markáns környezetvédelmi és vízügyi kérdésekről van szó – melyeket az Alaptörvény már hivatkozott **XXI. XXII. cikkei** önálló védelem alá helyeznek – a s éppen a környezeti kifogások helyes orvoslása, valamint a tulajdon gyakorlásának összefüggései a kérdésesek.

c) Tekintve, hogy az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, így a konkrét kötelezettségek felsorolása nélkül utalunk arra, hogy a panaszosnak egyéb tulajdoni sérelmei is keletkeztek.

A **XIII. cikkben** védett tulajdonhoz való jog részjogosítványainak részelemei a *használathoz, a rendelkezéshez, a hasznosítás*hoz való jogok. A mulasztás időtartama alatt a panaszos ezek gyakorlásában korlátozva volt, mert az eljárás lezárásig legfeljebb csak az előzményi határozatokban foglalt állapot létrehozásáig mehetett el a fejlesztési projektekben, s akadályozva volt és van – az engedélyhez kötöttség folytán – a ténylegesen tervezett a **környezetvédelmi klauzuláknak** pontosan megfelelő, a rendeltetésszerű gazdálkodással összhangban álló megvalósítás ütemezésében. Ez pedig nem csupán magánérdek, kifejezetten a közsféra érdekében folytatott tevékenység.

4. Nem lehet eltekinteni attól a tényről sem, hogy a panaszos helyzete jelenleg teljesen bizonytalan. A támadott döntés véglete kihatással van helyzetére, mert a hatályban lévő határozat végrehajthatatlansága ellen nincs fórumjoga. A jogorvoslathoz való jog hiánya sérti az Alaptörvény **XXVIII. cikk (7) bekezdését**.

A jogorvoslás lehetőségének elve és annak alkotmányos tartalma éppen azt szolgálja, hogy a bíróságok és a hatóságok téves döntése esetén megfelelő módon hárítható legyen a téves bírói értelmezés vagy elkövetett jogi hiba következménye. Arra nézve jelenleg nincs megoldás, hogy a végrehajthatatlan döntés nyomán sérelmet szenvedett alapjogok miként orvosolhatók.

IV.

A fenti indokok alapján ismételten kérem, hogy az Alkotmánybíróság az I. pontban foglalt határozott kérelmeinknek megfelelően a támadott végzésről állapítsa meg, hogy az nem áll összhangban az Alaptörvénnyel és azt

semmisítse meg. Döntését terjessze ki a végzés alapját képező közigazgatási döntésekre is.

Kérjük, továbbá, hogy az I. pontban megjelölt hatáskörében eljárva a bírói döntés végrehajtását függessze fel.

Ennek külön indokolásaként előadjuk, hogy mivel az Alkotmánybíróság eljárása is időigényes, ezért jelenleg a támadott döntés van érvényben. Ez alapján pedig bármikor további jogkorlátozásokra kerülhet sor, ideértve az indokolatlan bírságolást is.

Budapest, 2013. december 7.

